

Na konci listopadu minulého roku se uskutečnilo setkání důchodců.

Karneval na ledě pro děti i dospělé se konal 10. ledna 2009

Dne 10. 1. 2009 řidič osobní dopravy pan Anton Pohlodka dosáhl hranici 1 000 000 km v soutěži „Jízda bez nehod“, a pan Milan Kočíř řidič nákladní dopravy dojde bez dopravní nehody 750 000 km. Úspěšným řidičům blahopřejeme.

Radniční listy, Prostějov.

Završením masopustního průvodu byla ostatková zábava s pochováváním basy. Samotné pochovávání basy prováděly maskary – farář, ministranti, hrobník, plačky a pozůstalí. Chvilí před půlnocí přišly na taneční zábavu masky s márami, na nichž ležela tuba nebo basa. Několikrát obešli sál a pak nad basou četli texty parodující pohřební říkání.

Na Popeleční středu se chodívalo do kostela pro Popelec, tedy pro znamení na čele učiněné popelem ze spálených „kočiček“ z minulé květné neděle. Do kostela chodívali pokud možno všichni dospělí a také děti. Mužští si pak na cestě z kostela odskočili do hospody „splachovat popelec“ – tj. na pivo či kořalíčku.

Počínaje nedělí po popeleční středě nastala doba pústu. O tom jak naši předkové drživali púst svědčí následující vyprávění.

„Ráno dečky krajíc chleba a dez belo tuze zima polívka.

V pondělí k obědo polívka, hrach omaščené máslem. Te polívke jídavale se dovíjaky, : jerteplová, hrachová, čočková, česneková, serná, zelná, serovátková, drobinková a lokšová bévale sváteční. Vecířovalo se co zostalo od oběda.

V útery k obědo: polívka, krópe omaščený máslem a posepany tvarohem. Vecíř jertepke s keškó, lebo co zostalo.

Ve středo polívka, kaša s čočkó míchaná, pomaščená máslem.

Ve štvrtek polívka, tvrды koláčke (knedlíčky) z móke ječmené, pobřínkany trnkama.

V pátek polívka obyčejně čočková a vdolke na dlážce pečeny.

V soboto polívka, vdolke co zostale od pátko, dále se k obědo.

V nedělo ráno zeli. K obědo polívka a bochte trnceny, k svacíně se okrojil kósek chleba a k večěre zas jedlo se zeli s chlebem.“

O tom jak se tento jídelníček líbil čeládce je toto krásné rýmování:

V pondělí je polivečka,

v útery je hrach a čočka

a ve středo zely jak čert kysely,

ve štvrtek só hrach a krópe

a v pátek je něco z móke,

v sobotu kaše – pro děti naše,

a v nedělo maso, najez se ho chaso !

Čeládka obvykle pomlouvala hospodyni, že „jo krmijó pořád kočecím mrněním“ – tj. hrachem s kroupami.

Ústředním údobím jarního „novoročí“ byly tři týdny od Smrtné do Provodné neděle, z nichž byl pak nejdůležitější prostřední týden zvaný Svatý nebo Pašijový týden. Na Smrtnou nedělí se chodívalo se Smrtkou. Figurína Smrtky bývala svěřena krásné dívce, která měla za úkol ji nosit což vyjadřovalo kontrast smrti a krásného mládí. Závěreční hození Smrtky do řeky pak symbolizovalo očistu celé obce od nemoci a zhouby v právě nastávajícím jarním období. Celé to navazovalo na starodávný pohanský obětní obřad.

Nejtypičtějšími zástupci jarního cyklu jsou občeje vážíci se k velikonocím. O velikonočním týdnem, přesněji od Zeleného čtvrtka se říkalo, že zvony odletěly do Říma a až do Bílé soboty se chodívalo „klepat“ či „řehtat“ s klepáči a řehtačkami. S těmi chodili děti ve čtvrtek ráno, v poledne a večer v šest hodin. Rovněž tak celý den na Velký pátek a pak ještě ráno na Bílou sobotu.

Zprávy z radnice

Usnesení z 15. zasedání zastupitelstva obce ze dne 12.12.2008

Zastupitelstvo obce projednalo:

1. Kontrolu usnesení číslo 14
2. rozpočtové opatření číslo 4
3. Rozpočtové provizorium rok 2009
4. inventarizaci obecního majetku
5. finanční dary občanům

Zastupitelstvo obce schválilo:

1. program zasedání zastupitelstva
2. rozpočtové opatření číslo 4
3. rozpočtové provizorium na rok 2009
4. inventarizaci obecního majetku
5. finanční dary občanům

V roce 2008

narodili se: David Démal, Dominik Mouka

zemřeli: Marie Prachařová, František Lukáš, Blažena Kočičřová, Miroslav Minařík,

přistěhovali se: Kateřina Doleželová, Tomáš Mouka, Petr Vodák, Dáša Vodáková, Michaela Vodáková, Martin Vodák, Lucie Vodáková, Dalibor Pover, Jana Poverová, Dalibor Pover, Patrik Pover, Libor Jančařík, Hana Gondeková, Tereza Gondeková

odstěhovali se: Jakub Martínéz, Veronika Martínézová, Vojtěch Soldán ml.

Jubilea našich občanů v roce 2009

103 let – Vymětalová Františka

90 let – Pospíšilová Milada

70 let – Kohnová Alžběta

65 let – Minařík Ladislav, Peršínová Zdeňka, Pohlodková Žofie

60 let – Oravec Ladislav, Humpa Jiří, Indrák Petr

Upozornění čtenářům LOPOTNÍKU

Na měsíc květen připravujeme samostatnou přílohu LOPOTNÍKU pod názvem KLOPOTOVSKÝ HRBITOV. Tato brožurka bude věnována 60. výročí zřízení hřbitova v naší obci. Budou zde uvedeni všichni, ti kteří jsou na našem hřbitově pohřbeni a to včetně fotografií většiny z nich. Zájemce o tuto přílohu upozorňujeme, že bude k dispozici na obecním úřadě v měsíci květnu 2009.

Upozorňujeme občany, že paní Bukvcová na Obecním úřadě v úředních hodinách vybírá poplatky za odvoz komunálního odpadu a poplatky za psy.

Ke konci minulého roku žilo v naší obci 281 obyvatel.

Řemesla dnes již téměř zapomenutá ...

Venkov byl vždy spjat s určitými řemesly a nebyli to jen, jak jistě mnohého napadne jen kováři, i když bez kováře si v minulosti venkov nikdo nedovedl představit. Byli zde také sedláři, koláři, tkalci, ševci, krejčí, tesaři a další řemeslníci. Některá řemesla ještě dožívají, jiná už zcela odvál čas a zbyly po nich jen pouhé pro mnoho lidí nic neříkající názvy. Zkuste se dnes zeptat a to nejen mládeže, kdo to byl třeba caletník (v Praze je po nich dokonce pojmenována Caletná nyní Celetná ulice), šmelců, plíškař, neckář, řešetník,, ale také sedlář, kolář nebo cestář. Těch dnes už zapomenutých řemesel jsou desítky, ale není naším úkolem vyjmenovat všechna zaniklá řemesla, my se postupně zaměříme pouze na ty, bez kterých by se venkov v minulosti jen stěžl obešel.

Jedním z nejstarších řemeslníků byl tkadlec. Tkalcovství bylo u nás rozšířeno již v 15. století. Doma se tkalo plátno a sukno. Nejlepší příze podle mínění starých tkalců byla lněná, hrubší tkanina byla konopná. Výroba příze začínala namáčením, toto trvalo ve vodě i několik týdnů. Později byl nalezen rychlejší způsob čištění příze – valchováním. Příze se doma vyráběla na kolovratu ze lnu a konopí. Konec kolovratům znamenal vynález přádacích strojů. Příze se pak tkala na stavu.

Nejčastěji se tkalo plátno, kterého byla největší spotřeba. Rozeznávalo se plátno bílé, jako látka na povlaky, prádlo a cichy. Tkal se ovšem i proužkované plátno – kanafas. Vyráběly se tzv. tažené tkaniny – lněný damašek na ubrusy, ubrousky a ručníky, cvilink se vzory a květinami, batist – velmi jemné plátno tkané s nejtenčí nití. Ještě jemnější byl kolč či šlár. Stejně řídký byl línou (z bílené příze).

Konopné plátno se nazývalo plachtové, plátno obalovací a apod. Jiný druh bylo pytlové plátno (cuckové a koudelové).

Nejobvyklejším způsobem bělení plátna bylo na trávníku. Plátno se kropilo vodou asi 30°C teplou. Příliš studená voda nevypírala nečistotu. Tkal se na jednoduchém ručním stavu.

Tkalci sestavením osnovy nebo útku dosáhli barevnost nebo vzor. Toho dosáhli zapojením více listů (až čtyř). Dovedli kombinovat materiály jako len s konopím, bavlnu s vlnou nebo hedvábí se lnem. Tkali i šerkovou látku na šátky. V roce 1837 byl v Klopotovcích u cechu tkadleckého – Ignác Fildán – (bydlel v domě číslo 47), nebyl ovšem mistr.

Ještě v roce 1837 se tkalo plátno zejména v zimě v každém hospodářství, svědčí o tom ujednání „sousedů“ o platech a požítích chasy. Mimo ujednaný plat,

Lidové zvyky a obyčeje, aneb od adventu do adventu...

...druhé pokračování

O svátku sv. Matěje (24. února) – „pilní hospodáři měděníci s vodou na ten čas vystavovali, aby poznali jaký mráz byl...“ - první záznamy o tom jak naši předkové se už dávno zajímali o průběh únorové zimy.

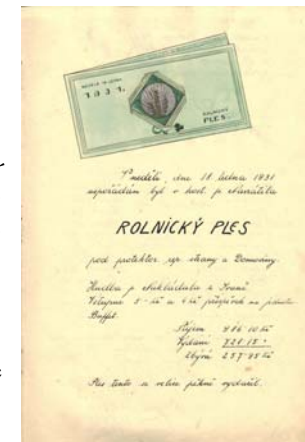
Příslloví (12. března) : „Na sv. Řehoře čáp letí přes moře a líný sedlák, který neoře“ – se vztahovalo k začátku jarních prací.

pozvánka na sósedský bál v Annině

Rolnický ples 1932 (Kronika rep.dorostu)

Na Tlustý čtvrtek (předcházející Popelčíní středě) se chodívalo s „medvědem“ – vlastně tedy s „hrachovcem“. Kořeny tohoto zvyku sahají hluboko do pohanské minulosti našich slovanských předků. Obecně kdysi rozšířená maska medvěda v kožesinovém převleku prošla během svého dlouhého vývoje velkými změnami. Už v 70. letech 19. století byl převlek pouze slaměný (hrachovina se pro její nedostatek přestala používat). Účastníci průvodu se shromáždili na určeném místě – pak obešli celou vesnici a u každého stavení byla zastávka vyplněná muzikou. Medvěda doprovázela velká skupina masek.

Ve čtvrtek 16. března 1939 - Hitler na pražském hradě vydává výnos o zřízení Protektorátu Čechy a Morava. Česko-slovenská vláda je ve stejném složení přejmenována na vládu protektorátní. Druhá republika tím končí definitivně svou tak krátkou existenci.

Tím také končí naše ohlédnutí za těmi 168 dny mezi zradou západních mocností v Mnichově 29. září 1938 a německým diktátem v Berlíně dne 15. března 1939.

Prameny a literatura:

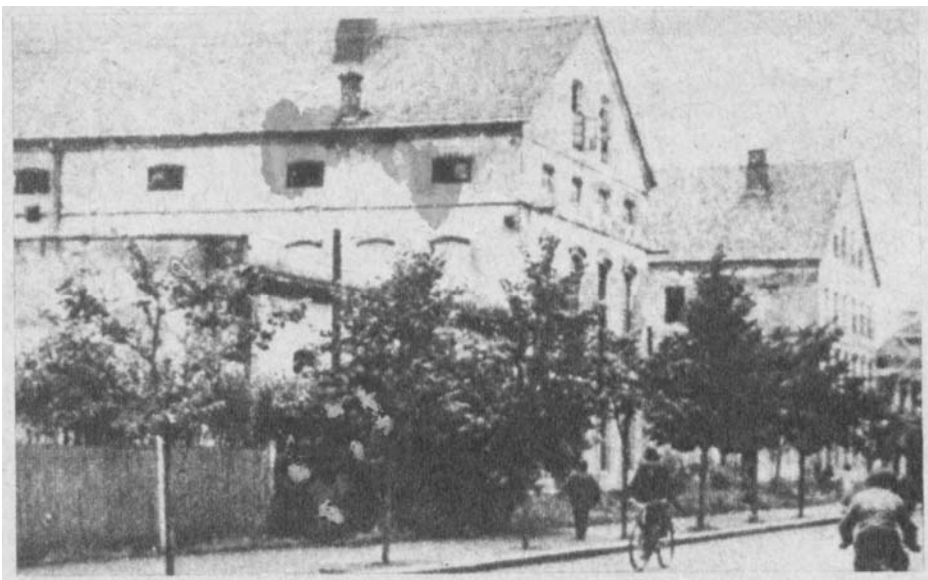
Československé dějiny v datech, Praha 1968

Dušan Tomášek : Deník druhé republiky, NV 1988

Sudetští Němci a Česká republika, ČSBS 2007

Statutární město Frýdek-Místek – magistrát města (foto památníku)

Archív redakce

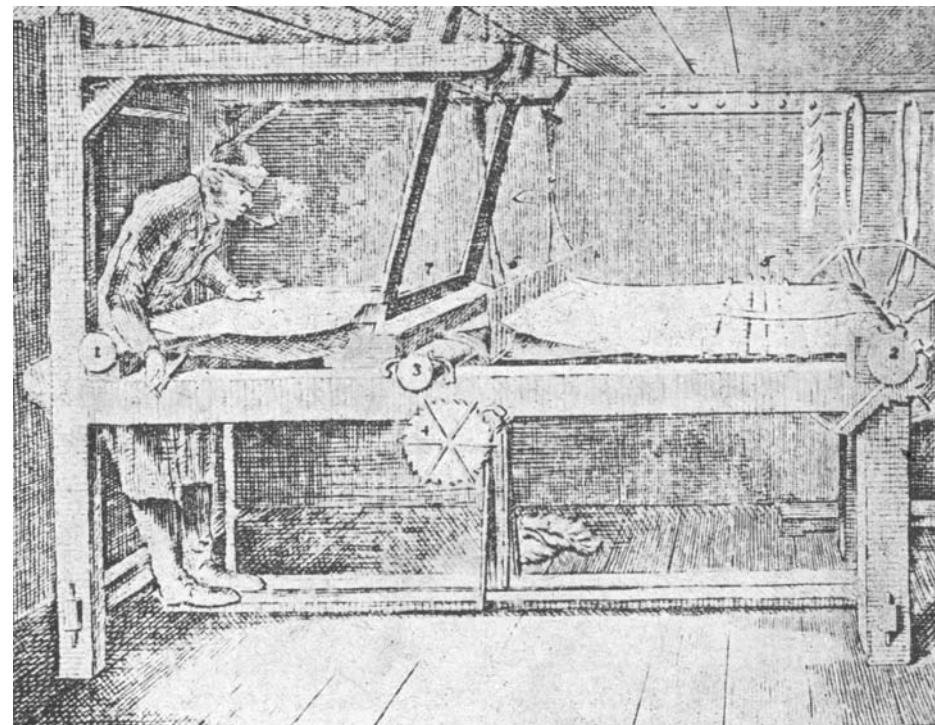

Czajankova kasárna v Místku, kde se v březnu 1939 postavila jediná čs. jednotka se zbraní v ruce proti německým okupantům.

Malá vzpomínka na události března 1939

„Jedno březnové odpoledne třicátého osmého roku...najednou se u nás objevil motocykl, za ním druhý, třetí... zíral jsem tehdy s hrůzou v dětských očích na řadu motocyklistů v přilbách. Seděli na motocyklech jako nějaké příšery, co tu jenom chtějí ? Co se to vlastně děje ? Přejelo tehdy několik motocyklů a za nimi auto s vojáky a pak další... Nevěděl jsem, nemohl jsem vědět, že to všechno znamená válku. Pamatuj si, že sněhová vánice onoho březnového dne trvala až do samého večera.“

dostával každý sloužící příslušnou míru plátna. Tkalo se zejména plátno lněné ze lnu, který se u nás pěstoval.

Prameny a literatura:

Antonín Pecelt: Mizející řemesla /1958

Miroslav Janotka, Karel Linhart : Zapomenutá řemesla, Svoboda 1984

Archív Lopotníku

Řekli, napsali – známí, méně známí či neznámí ...

Brudziński Wiesław, polský aforista

+ Opravdové nesmysly zanikají zároveň se svou epochou, nesmysly kariéristické se hledí přizpůsobit době následující.

+ Umění: namluvit někomu fikci skutečnosti s pomocí fikce teroru.

+ Dívat se na televizi je pro jednoho útek od vlastních těžkostí, pro jiné jejich rozmnožování o cizí.

+ Moralisté a hygienici stanovili množství pravidel, ale žádný neřekl, kolikrát v týdne lze mít pravdu bez škody na zdraví

+ S dětmi s nimiž si rodiče nedělali starosti, často mívají starosti dějiny.

+ A když vítr má opačný směr než proud co pak ? S větrem proti proudu, nebo s proudem proti větru ?

V sobotu dne 13. prosince minulého roku v Obřadní síni tovačovského zámku se konal křest knihy „Sága rodu Štégerů“.

Knihu „Sága rodu Štégerů“ si lze vypůjčit v obecní knihovně. Všem čtenářům,, zájemcům o historii, vřele doporučujeme.

Naše ohlédnutí,

patří 168 dnům mezi diktátem západních mocností v Mnichově 29. září 1938 a Hitlerovým diktátem v Berlíně 15. března 1939. Takzvaná druhá republika trvala pouze těchto 168 dnů. Její osud byl totiž předurčen už samotnou mnichovskou dohodou a s ní také plynoucím mnichovanstvím jejich čelných představitelů. Změnou složení vlády 4. října 1938 a abdikací presidenta republiky Edvarda Beneše začalo období její postupné fašizace. Nový ministr zahraničních věcí se výhradně orientoval na osu Berlín – Řím.

Naše ohlédnutí patří těm lidem, kterým podpisy v Mnichově změnily jejich dosavadní život. Z mnoha občanů udělaly uprchlíky, bezdomovce a běžence. Některé tato doba dohnala až k zoufalství, jiní se snažili bránit jak osudu svému, tak osudu své vlasti. Jedni nezdali sebe a nezdali ani druhé, jiní tuto těžkou dobu chápali jako svou příležitost a otáčeli se po větru, aby ho co nejvíce využili pro svou pochybnou kariéru. Bylo mnoho těch, kterým záleželo na morálce své vlastní i na morálce celého národa. Byli ovšem i tací, kterým morálka byl jenom na obtíž.

Naše ohlédnutí patří také posledním dnům z oněch 168 dnů trvání tzv. druhé republiky. V úterý 14. března 1939 začíná se agónie této druhé republiky. Nástup wehrmachtu k českým a moravským hranicím pokračuje. Generál pěchoty F. Blaskowitz pověřený vedením operace Märzwirbel (Březnový vítr) svůj rozkaz končí výzvou: „Vorwärts für Führer, Volks und Vaterland!“ (Vpřed za vůdce, národ a vlast!).

Ve 12,07 hod schvaluje slovenský sněm osamostatnění Slovenska a jeho odtržení od Prahy. Druhá republika tím fakticky končí svou existenci. Horthyovská vojska překračují u Mukačeva hranice, generál Prchala dostává z ministerstva národní obrany rozkaz vyklidit s československým vojskem celé území Podkarpatské Rusi. V 16,00 hod odjíždí z Prahy zvláštní vlak s Emilem Háchou a jeho nepočetným doprovodem do Berlína.

V 17,30 hod překročily německé jednotky hranice u Příbora. Kolem 18,00 hod tyto jednotky v Místku za pomoci místních henleinovců obsadily okresní úřad a policejní stanici. Asi v 18,20 hod přijely ke kasárnám v Místku další německé jednotky. Německý důstojník vyzval stráž, aby se vzdala. Ozval se první výstřel. Stráž se stáhla za bránu a začal boj o Czajankova kasárna. Okupanti měli ztráty a ustoupili. Teprve na příkaz z vyššího velitelství velitel zastavuje palbu a obránci jsou z kasáren vyváděni z rukama nad hlavou. Bylo to první a také jediné ozbrojené vystoupení československé armády proti okupantům.

Ve středu 15. března 1939 v 1,15 hod vystupují prezident Hácha ministr Chvalkovský do nové budovy říšského kancléřství v Berlíně. Čekají je tam Hitler, Göring, Keitel, Ribbentrop a další pohlaváři nacistického Německa. Hitler po delší řeči přítomným oznamuje, že vydal svým oddílům rozkaz připojit české země k Německé říši. Pak Hitler jenom diktuje podmínky, ani Hácha. Ani Chvalkovský, Beran či Syrový nenavrhnou jiná řešení než bezpodmínečně poslechnout. Nejde o obranu, třebaš zoufalou, ale jen a jen o to Hitlerovi ve všem vyhovět. Před 4,00 hod podepisují Hácha s Chvalkovským a Hitler s Ribbentropem prohlášení německé a česko-slovenské vlády s alibistickou formulací: „československý prezident prohlásil, že ... klade osud českého národa a země s plnou důvěrou do rukou vůdce Německé říše. Vůdce přijal toto prohlášení... „